

کوچ مشروعیت درآویش گنابادی از نجف تا لندن

۵ مهر ۱۳۹۳ ساعت ۱۷:۱۱

مصطفی آزمایش در برنامه بی‌بی‌سی گفت: ما پیرو قرآن هستیم و هر کس به دنبال حقیقت اسلام است به این فرقه علاقه دارد.

مهمان برنامه ما آقای مصطفی آزمایش از پاریس با ما هستند؛ این جمله ای است که مجری بی‌بی‌سی در برنامه مخصوصی که به درآویش اختصاص یافته بیان می‌کند تا سخنگوی درآویش بتواند درباره فعالیت فرقه و اتفاقات اخیر صحبت کند.

فرقه درآویش ملاسلطانی یا همان درآویش گنابادی، جنجالی‌ترین فرقه در ایران است که خود را در سلسله‌ای معنوی به حسن بصری و سپس امام علی علیه السلام متصل می‌دانند. فرقه‌ای که طبق طبقه بندی فرق جزء تصوف در تشیع محسوب می‌شوند. خود را ۱۲ امامی می‌دانند و اگرچه پیرو طریقت هستند اما شریعت را پس نزده و بر ظاهر دین متمایلند.

اگر چه از دوره ملاسلطان بیش از یک قرن نمی‌گذرد و سابقه تشکیل این فرقه چندان زیاد نیست اما در دوره پهلوی رشد چشمگیری داشت و خواسته یا ناخواسته همراه درباریان شد و مورد استقبال روشنفکران لیبرال قرار گرفت. لیبرال‌هایی که گمان می‌بردند تساهل جان لاک انگلیسی با تسامح ابن عربی اندلسی را می‌توان در یک جام نوشید؛ بر شهرت بازار این فرقه افزودند. این فرقه رشد کرد و قد کشید اما در خانقاه‌های زیبا و تازه تاسیس این شهر و آن شهر بیش از آنکه اصول کلینی و بحار مجلسی خوانده شود، مثنوی مولانا ورق زدند و منطق الطیر عطار شنیدند. هر چه می‌گذشت فاصله آنها از بطن سنت بیشتر می‌شد و مدرن تر می‌شدند.

دو تن از اقطاب فرقه صوفیه ملاسلطان بیچاره در حال تعظیم و عرض ارادت به شاه

بحث جدال فقها و صوفیان، یکی از قدیمی‌ترین بحث‌های کلامی در دین اسلام است. در دوره‌های مختلف دیدگاه‌های گوناگونی درباره تصوف بوده و از تکفیر تا تقدس آنها پیش رفته اند اما هر چه بوده این بحث‌ها به عنوان یک مسئله درون دینی استفاده می‌شد. اما قصه درآویش این سال‌ها کاملاً متفاوت شده است.

هر وقت خبرهای مربوط به حاشیه‌های تصوف در کشور زیاد می‌شود و خبر از درگیری، تحصن و یا اغتشاش این فرقه است حدس می‌زنیم که باید بیش از همه در قم یا نجف سر و صدا بلند شود، محفلی برپا گردد، خطابه‌ای خوانده شود و علمای مختلف در رد این فرقه یا تأیید آنها فتوا صادر کنند. بالاخره این فرقه هنوز ادعا دارد ریشه خود را در معنویت دینی جستجو می‌کند و هنوز خود را سینه چاک سنت اسلامی می‌داند، اما انگار نه انگار، سکوت معنادار متکلمین و علما، سوال بزرگ این ماجراست!

واقعیت این است که این فرقه، دیدگاه‌ها، منش و جایگاه علمی قطب آن، مشروعیتی در نگاه متکلمین ندارد. ذات سیاسی این فرقه بسیار ابهت بیشتری نسبت به جایگاه علمی و معنوی آن دارد. شواهد بسیاری وجود دارد که بزرگان فرقه بسیار تلاش کرده اند تا علما و حتی مراجع را وارد بازی خود کنند، فتوایی به نفع خود بگیرند و کلاهی از این نمد بسازند. حتی به روایت شاهدین عینی، نورعلی تابنده؛ «مجنوب علিশاه»، قطب فعلی این فرقه، چند سال قبل در سفری به عراق سعی کرد خدمت آیت الله سیستانی برسد و تاییدیه بگیرد اما حتی اجازه ملاقات هم به او داده نشد!

نکته جالب در این ماجرا آنجاست که مصطفی آرمایش در صفحه تلویزیون بی‌بی‌سی حاضر می‌شود و رو در رو با مجری که اصلاً ادعای دینداری هم ندارد می‌گوید: ما پیرو قرآن هستیم و هر کس به دنبال حقیقت اسلام است به این فرقه علاقه دارد!

بی‌بی‌سی رسانه حامی عرفان اسلامی! کم بود مجری نعره ای بزند، کروات از تن بدرد و قالب تهی کند! حاشا که درویش در گلیم غصبی بخسبد!

به راحتی می‌توان فهمید، فرقه دروایش گنابادی دیگر یک بحث درون دینی نیست. ابطال دیدگاه‌های آنها در سنت فکری فقهای کنونی اسلام واضح است. گمان نکنم کسی از فقرای فرقه هم قبول داشته باشد که دکتر تابنده؛ مجنوب علিশاه اکنون یک عالم برجسته اسلامی است و جانشین مناسبی حتی برای پدر و پدربزرگش باشد. کلام اسلامی و فقه اسلامی مشروعیت و حقانیتی برای این فرقه پر سرو صدا قائل نیست و از همین رو بحث فرقه دروایش از یک درگیری کلامی به موضوعی حقوق بشری تبدیل شده است و سطح بحث درباره حقوق آنها همانند بحث درباره حقوق بهاییان، شیطان پرستان، بوداییان و فرقه‌هایی است که ریشه‌های اصیل دینی ندارند.

البته به نظر می‌رسد آنها هم دیگر امیدی به تمدن اسلامی ندارند تا درون آن مشروعیت پیدا کنند. دیگر چندان میلی ندارند مباحثه علمی کنند و سراغ علما و مراجع نمی‌روند و برای نشان دادن حقانیت خود حدیث بلند نمی‌خوانند. مرغ امید آنها به جای دیگری کوچ کرده از همین روست که امیدشان به گزارش احمد شهید از سازمان به اصطلاح عفو بین الملل است. همچنین دعا می‌کنند صادق صبا، مدیر بی‌بی‌سی فارسی در لندن به اتاق خبر زنگ بزند و بگوید خبر دروایش را به عنوان خبر اول اعلام کنید.

منبع: فرقه نیوز

آدرس مطلب :

